

Olympische vrede



Openingsceremonie van de Winterspelen in Peking. © PHOTO NEWS

The Olympic Truce is afgekondigd door sportpaus Thomas Bach. Het is mij niet duidelijk hoeveel geloof hij daar aan hecht, maar zijn voorganger Jacques Rogge wilde er in besloten kring wel eens over meesmuilen. Waarmee hij bedoelde dat het niet aan het Internationaal Olympisch Comité was om de wereldvrede af te kondigen en zelfs niet te bepleiten. En dat het niet aan de sport was om de wereldproblemen uit de weg te helpen.

Olympische vrede of Ekecheiria is een concept dat stamt uit de antieke Spelen. Het was oorspronkelijk een akkoord tussen Iphitos van Elis, Cleosthenes van Pisa en Lycurgus van Sparta. Toen die Spelen nog op Olympia plaatsvonden - Olympia moet u ooit hebben gezien, dit even terzijde - diende die vrede om de door-gang van atleten op weg naar de Spelen te vrijwaren. Dat werd zelden nageleefd. Er zijn verhalen opgetekend van atleten die er juist werden uitgepikt omdat ze atleet waren en door de agresserende stadstaat voor de keuze werden gesteld: of voor hun nieuwe stad deelnemen - in die tijd tegen betaling van vooral olijfolie - of gewoon vastgehouden worden voor de tijd dat de Spelen duurden.

Olympisch stamvader De Coubertin heeft van La Paix Olympique nooit een strijdpunt gemaakt. Juan Antonio Samaranch, die in 1980 voorzitter werd, blies in de jaren negentig het antieke concept nieuw leven in. Zijn eerste bekommernis mag dan wel vrede voor de hele wereld zijn geweest, een minstens even grote achterliggende gedachte was zijn eigen aura als mondiale *Mitspieler* en zijn ambitie om de Nobelprijs voor de Vrede te krijgen.

Zijn oproep werd brutaal genegeerd toen op 6 februari 1994, minder dan een week voor de opening van de Winterspelen in Lillehammer, een mortieraanval op de Markalemarkt in Sarajevo het leven kostte aan 68 Bosniërs. Twee weken later stonden de Serviërs wel toe dat Samaranch en zijn gevolg Sarajevo (olympische stad van 1986) heel even konden bezoeken. Het staakt-het-vuren duurde een halve dag, waarna de belegering en beschieting weer begon. Toppunt van cynisme: de olympische bobaan boven de stad was door de Serviërs omgebouwd tot lanceerplatform van waaruit de dodelijkste mortieren werden afgeschoten.

Olympische vrede heeft nooit bestaan. De kans dat Rusland iets onderneemt in Oekraïne

is niet groter of kleiner geworden omdat het toevallig Olympische Winterspelen zijn. Op 8 augustus 2008 viel Rusland Georgië aan en kwam de afvallige Zuid-Ossetiërs te hulp. Dat was de dag van de openingsceremonie in Peking. Russisch eerste minister Poetin (Medvedev was toen president) woonde die bij. In 2014 hield Poetin het rustig, maar zijn eigen wintereditie in Sotsji was nog maar net voorbij of hij lijfde de Krim in.

China zal zich ook niks aantrekken van die olympische vrede. Als er een onverlaat in Tibet, Hongkong of Ürümqi het in zijn hoofd haalt tussen vandaag en zondag over veertien dagen van zijn/haar neus te maken, dan krijgt die het apparaat onverbiddelijk op de nek. En ook na 20 februari, ongetwijfeld. Volgens mensenrechtenorganisaties is dat ongehoord. Zij hebben voor een boycot gepleit. Nu die er niet komt en het protest beperkt blijft tot een symbolisch diplomatiek wegblijven - wat gezien hun virus-hysterie de Chinezen bijzonder goed uitkomt - hebben tegenstanders het over de andere boeg gegooid. Deze week kwam vanuit de hoek van de Oeigoeren een oproep om zo weinig mogelijk naar deze Spelen te kijken en dat verzoek ook even door te geven aan de lezers. Bij deze.

Zelf ga ik alles proberen bekijken wat ze mij op de verschillende zenders aanbieden. Ik ga voor de sport en ik huldig de stelling van het IOC: sport dient niet om de wereld te verbeteren. Wie vindt dat het IOC met hun olympisch circus niet voor China had mogen kiezen - uit arren moede nadat Oslo had afgehaakt -, wat stellen die voor als alternatief?

Juist, niks. Winterspelen zijn nog nooit geboycot, waarom nu wel? De gehele wereld mag handel drijven met China (en af en toe discussiëren over invoerheffingen maar de handel blijft), en de internationale sportwereld moet heiliger zijn dan de paus?

Bovendien is het tijd dat men de realiteit onder ogen ziet en het zou het IOC sieren als ze die ook zou communiceren. De Olympische Spelen zijn er niet om de vrede tussen volkeren te bevorderen, maar zijn in de eerste plaats een commercieel concept en een gigantische moneymaker voor de sporten. Zonder die inkomsten gaat tweederde van de kleinere sportbonden failliet. Zonder Spelen worden ook atleten van over de hele wereld beroofd van het enige platform waarop ze kunnen uitblinken. 78 procent dan de atleten maakt maar één keer Olympische Spelen mee. Dat is nog het beste argument om hen dat gloriemoment niet te ontzeggen.

De Olympische Spelen dienen niet om vrede te bevorderen, maar zijn vooral een gigantische moneymaker voor de 'kleine' sporten